

Facultat de Ciències de l'Educació

Curs 2003-2004
Codi: 23157 Crèdits 4
Formació i Actualització de la Funció
Pedagògica
Professor: J. A. Jordan

Objectius

- 1.- Reflexionar sobre les possibles professions on la **funció pedagògica** ha de ser present.
 - 2.- Analitzar els aspectes que fan possible una major **professionalitat** de la funció docent.
 - 3.- Identificar alguns dels factors que justifiquen l'**actualització pedagògica** dels professionals de l'educació.
 - 4.- Reflexionar sobre les **vivències personals-professionals**, positives o no, que condicionen la pràctica docent.
 - 5.- Aprofundir l'àmbit de la **deontologia professional** pròpia de la tasca educativa.
-

Temari

Els continguts s'articulen en **blocs** temàtics, dintre dels quals es tractaran més o menys aspectes —i amb mayor o menor profunditat— segons l'oportunitat i dinàmica pròpia de les classes.

- 1.- Aclariments **epistemològics** al voltant de formació pedagògica.
 - 2.- Professions educatives necessitades de **formació pedagògica**. Àmbit formal, no formal i informal.
 - 3.- Dimensions de la **professionalització** en el agents educatius.
 - 4.- **Codis deontològics**. Criteris de fonamentació._
 - 5.- Implicacions pràctiques de diferents **qüestions ètiques** de les professions educatives.
-

Metodologia

Es *combinaran* oportunament diverses modalitats:

- Explicacions orals bàsiques del temari a classe per part del professor.
- Anàlisi de casos pràctics, documents,... que permetin debatre conjuntament, o per equips de treball, aspectes concretes del temari (codis deontològics, articles científics i/o de premsa, casos hipotètics, etcètera).
- Conferències per parte d'alguns experts que estan treballant en aquest àmbit (professors en formació, investigadors en matèria d'ètica professional, etcètera).

- Lectura obligatòria, tant per treballar-la en classe, com per aprofundir en alguns continguts temàtics.
- Elaboració de treballs, de tipus teòric-pràctic, encara que voluntaris.

Avaluació

Una prova escrita final que abastarà el temari del programa, composta d'ítems semioberts (que requereixin maduresa de raonament) sobre qüestions rellevants del programa. En la mateixa prova hi hauran també qüestions sobre punts essencials de la lectura obligatòria, si és el cas. Serà condició imprescindible per aprovar l'examen demostrar un domini mínim de cadascuna de les qüestions de la prova escrita. Els treballs —sempre que tinguin la qualitat suficient— augmentaran, en major o menor mesura, la nota final de la matèria.

Bibliografia

- AA.VV. (2001): L'humain est-il experimentable?, P.U.F., Paris
- AA.VV. (2002): La resiliencia: resistir y rehacerse, Gédisa, Barcelona. ISBN: 84-7432-969-8.
- AGUERA, I. (2001): Memorias de una maestra, Desclée de Brouwer, Bilbao. ISBN: 84-330-1350-5.
- ALTAREJOS, F.; IBAÑEZ MARTIN, J.A.; JORDAN, J.A.; JOVER, G. (1998): Ética docente, Ariel, Barcelona.
- BEJAR, H. (2000): El mal samaritano, Anagrama, Barcelona.
- BOLIVAR, A.; y otros (1998): La investigación biográfica-narrativa en educación. Una guía para indagar en el campo, Grupo Editorial Universitario, Granada.
- BURBULES, N. C.; HANSEN, D.T. (Eds.) (1997): Teaching and its Predicaments, Westview Press, Boulder, CO.
- BURGESS, R.G. (Ed.) (1989): The Ethics of Educational Research, The Falmer Press, London.
- COHEN, M. (2003): 101 Ethical Dilemas, Editorial Routledge, Londón and New York.
- COLES, R. (1998): La inteligencia moral del niño y del adolescente, Kairos, Barcelona.
- CORTINA, A.; CONILL, J. (eds.) (2000): Diez palabras en ética de las profesiones, Editorial Verbo Divino, Estella.
- CYRULNIK, B. (2001): La maravilla del dolor. El sentido de la resiliencia, Ediciones Granica, Barcelona.
- CIRULNIK, B. (2002): Los patitos feos. La resiliencia: una infancia infeliz no determina la vida, Gedisa, Barcelona.

- ESTEVE, J.M. (1997): El malestar docente, Paidós, Barcelona.
- ESTEVE, J.M. (1998): La formación de los profesores de Secundaria, Ariel, Barcelona.
- FERNANDEZ CRUZ, M. (1995): Los ciclos vitales de los profesores, F.O.R.C.E., Granada.
- FORMAN, E.N; LADD, R.E. (1999): Dilemas éticos en pediatría, Barcelona, Paidós.
- GARDNER, H. (2001): La inteligencia reformulada. Las inteligencias múltiples en el siglo XXI, Paidós, Barcelona.
- GICHURE, C.W. (1995): La ética de la profesión docente, Eunsa, Pamplona.
- GROS, B.; ROMANÍA, T. (1995): Ser profesor. Palabras sobre la docencia universitaria. PPU, Barcelona.
- HANSEN, D.T. (2001): Llamados a enseñar. Idea-Books. Barcelona.
- HANSEN. D. T. (2002): Explorando el corazón moral de la enseñanza, Idea-Books, Barcelona.
- HELER, M. (2000): cuestiones ético-profesionales de la actividad docente.: la cuestión de la autoridad, Editorial Universitat de Lleida, Lleida.
- HOSTETLER, K.D. (1997): Ethical judgement in teaching, Allyn and Bacon, London.
- IMBERNON, F. (1994): La formación y el desarrollo profesional del profesorado. Hacia una nueva cultura profesional, Graó, Barcelona.
- KOEHN, D. (1994): The Ground of Professional Ethics, Routledge, London.
- KORZAK, J. (2000): Com estimar l'infant. Eumo Editorial, Vic (Barcelona).
- LOZANO, J. M. (1997): Ética de la empresa, Madrid, Edit. Trota.
- MARCELO, C. (Coord.) (1995): Desarrollo profesional e iniciación a la enseñanza, Publicaciones Univesitarias de Barcelona (PPU), Barcelona.
- PERRONE, V. (1998): Teachers with a Heart, Teacher College Press, London.
- PUIG, J. Mª (2001): Tarea de educar, Editorial Celeste, Barcelona.
- RICHARDSON, V. (Ed.) (2002): Handbook of Research on Teaching, 4 th edition, Washington, D.C.: American Educational Research Association.
- REAGAN, T.G. y otros (2000): Cómo ser un docente reflexivo, Gedisa, Barcelona.
- SALGUERO, M (1997): Libertad de cátedra y derechos de los centros educativos, Ariel, Barcelona.

SAMPER, L.; SANUY, J.; BISCARRI, J. (1995): Movilidad vertical en la carrera docente, Edicions de la Universitat de Lleida, Lleida.

SCHÖN, D.A. (1992): La formación de profesionales reflexivos, Paidós/MEC, Barcelona.

TOMLINSON, A. (2001): La clase diversificada. Octaedro, Barcelona.

TOURIÑAN, J. M. (1987): Estatuto del profesorado. función Pedagógica y alternativas de formación, Escuela Española, Madrid.

TOURIÑAN, J.M. (1990): «La profesionalización como principio del sistema educativo y la función pedagógica», Revista de Ciencias de la Educación, nº 141, pp. 9-23.

TRILLA, J. (1992): El profesor y los valores controvertidos, Paidós, Barcelona.

Van MANEN, M. (1998): La pedagogía del tacto, Paidós, Barcelona.

Van MANEN, M.; LEVERING, B. (1999): Los secretos de la infancia. Intimidad, privacidad e identidad, Paidós. Barcelona.

VERA, J.; ESTEVE, J. M. (Coords.) (2001): Un examen a la cultura escolar, Octaedro, Barcelona.